

СТ А Н О В И Щ Е

От: Проф. дсн Петранка Димитрова Филева, СУ „Св. Климент Охридски“, ФЖМК, пет години след пенсиониране; Научна специалност: 05.04.10 „Журналистика (икономическа журналистика и медийна икономика)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Илина Симеонова Мутафчиева

Тема на дисертационния труд: **Целите за устойчиво развитие – катализатор за управленска трансформация в компаниите**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1861./ 27.06.2025 на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра “МИО и бизнес“ факултет „Международна икономика и политика“ на УНСС по научна специалност 3.8. Икономика съгласно Заповед за отчисляване от 25.03.2017 г.. Обучението е осъществено в редовна форма и е приключило в задочна форма със заповед за отчисляване от 25.04.2025 г..

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за защита дисертационен труд е в обем от 297 страници, структуриран е в три глави, обогатен е с 10 приложения. Има добър баланс между теоретичната и емпиричната част на изследването. Поставената цел е изключително важна и актуална в контекста на растящите предизвикателства във външната среда на бизнеса. Целта е да се оцени влиянието на Целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР) върху управлението на компаниите и вниманието да се насочи към това,

доколко трансформациите към устойчив мениджмънт помагат за постигането на Дневен ред 2030. В подобен дух е представена основната теза. Обект на изследването е по-широката връзка между ЦУР като посока или стратегическа рамка за превантивно приспособяване към промените в обкръжението на фирмите. Предмет е самото приспособяване или трансформация в компаниите, интегрирали ЦУР в управлението и в отчитането на своя принос за изпълнението им.

Предварително формулираните задачи са добър ориентир за подготовката на достатъчно пълно и логично изложение. Представени са три хипотези, чието доказване позволява защита на основната хипотеза в логичен ред: стремежът към конкурентоспособност мотивира интегриране на целите в стратегическите планове; свързаните помежду си и измерими ЦУР действат като катализатор на икономически, социални и екологични трансформации; множашите се стандарти за нефинансово отчитане дават възможност както за иновации, така и за доброволни социално отговорни инициативи и саморегулация. Предварително дефинираните понятия развитие, устойчиво развитие и устойчивост в трите ѝ актуални измерения позволяват на авторката да направи плавен преход към представянето на еволюцията в съвременния мениджмънт.

За представяне и доказване на заявените хипотези е използвана възможно най-авторитетната научна литература. Много от цитираните научни трудове са фундаментални в оценката на настъпващите в света промени и се приемат като теоретична рамка на устойчивото развитие и на самите ЦУР. Много богат набор от източници и изводи, преобладаващо на български автори, илюстрира концепцията за корпоративната социална отговорност. Счита за много полезно, че отговорната верига на доставки също е намерила достатъчно широк теоретичен преглед. Сред теоретичните източници бих посочила и относително новите и много актуални публикации, разглеждащи в емпиричен план резултатите от интегрирането на ЦУР в управлението на компаниите.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд определено заслужава висока оценка за изградената теоретична рамка, но точно толкова положително оценявам представянето на

инструментите за осъществяване на връзката между ЦУР и трансформацията се бизнес. Ползата от ЦУР за съвременния мениджмънт според мен е в дирижираното в глобален мащаб развитие в полето на данните и статистиката, както и в разработването на международни стандарти за измерване на резултатите - което съответно позволява много повече саморегулация и иновации от страна на бизнеса. Приемам като съществен научен и научно-приложен резултат направеното в дисертацията обобщение на всички най-важни международни стандарти и принципи, свързани с ЦУР или с нефинансовото отчитане. Подобен положителен резултат се получава от илюстрирането на определени тези с конкретни успешни практики на големи международни компании. Добър приложен резултат дава методът на синтезиране на широк набор от факти в табличен вид.

Най-важният научно-приложен резултат все пак идва от проведените две самостоятелни проучвания – проведен върху авторска матрица анализ на нефинансовите декларации на 24 публични дружества в периода от 2017 до 2023 г. и анкетно проучване на нагласи на българските потребители към компаниите, интегриращи устойчиво развитие. Натрупаният опит от цялото изследване позволява на авторката да препоръча подходящи бъдещи изследвания в тази област.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

По мое мнение изброените от дисертантката приноси обективно отразяват основните постижения в цялостното изследване и отговарят на критериите за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Според мен един от важните приноси на труда е доказаната за първи път в българската научна литература връзка между ЦУР и трансформациите в съвременния бизнес. ЦУР са представени не само като посока за стратегическо планиране, но и като рамка за спазване на международни стандарти, за изпълнение и нефинансово отчитане, за трупане на имидж и конкурентни преимущества.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По дисертационния труд са представени три самостоятелни публикации. В тях са отразени основни моменти от изследването и резултатите от дисертационния труд. Всички публикации са представени в авторитетни научни списания и форуми.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертацията отразява направените изследвания и разработки. Структурата му отговаря на съдържанието на дисертацията. Отразени са основните моменти и приносите от разработената дисертация.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Бих препоръчала към по-концентрирано обвързване на тези и позовавания на отделни места в текста, за да не се губи логиката на изложението и значимостта на изказаното в една или друга публикация. Бих попитала каква е оценката на авторката за резултата от Четвъртата Международна конференция за финансиране на развитието.

Заклучение

Дисертационният труд представлява цялостно, самостоятелно и задълбочено научно изследване на актуален и неизследван в българската икономическа литература проблем. Показана е висока степен на компетентност по темата и способност за реализиране на полезни за практиката емпирични проучвания.

Убедено предлагам на членовете на уважаемото научно жури единодушно да подкрепим присъждането на образователната и научна степен „доктор“ в направление 3.8 Икономика, специалност „Световно стопанство и МИО“.

Дата / място

Подпис: